

Megjelen minden vasárnap
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Városháza I. e. 13.
Kéziratok nem adatkak vissza.
Nyílt-téri közlemények soronként 30 fillér.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak
helyben hához hordva, vidékre postán küldve
Egész évre . . . 8 kor
Félévre . . . 4 kor
Negyedévre . . . 2 kor
Egyes szám ára 16 fill.
Hirdetések egyezség szerint közöltetnek.

Negyven év.

Gargya Márton ev. ref. fitanító negyven év óta működik egyházunk kebelében, mint a tanügynek egyik buzgó, lelkes munkása. Ez alatt az idő alatt egy egész nemzedéket vezetett be a tudás elemeibe, s a mai generáció legnagyobb része az ő vezetése alatt kezdte megismerni a tudományt és az iskolát.

Boldog az, a kinek számára ilyen tisztas munkakörben ennyi idő adatik.

Tisztelet, becsület, a társadalom elismerése és hálája illeti meg azt, a ki az időt és a módot jól használva, egész élete munkásságát a köznek, a kulturának, a népnevelés ügyének szentelte.

Tisztelettel hajtjuk meg mi is a jubiláns tanító előtt az elismerés zászlóját. Erdemeit, munkásságának közhasznú és áldásos eredményét dicsérve ismerjük el.

Szívvel lélekkel csatlakozunk azokhoz, a kik ma neki sok jót kívánva, elismerésüket, nagyrabecsülésüket kifejezésre juttatják.

A mi óhajlásunk az, hogy adjon az Isten sok ilyen lelkes és buzgó munkást a magyar tanügynek és a magyar református egyháznak.

A közigazgatási bizottság ülése.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága hétfőn gyűlést tartott, mely alkalommal a vármegye

T Á R C Z A.

A Dóró-világ.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Az 1852-ik évben kezdtem meg a gimnáziumi pályát, s léptem be a szoboszlói egyház és város által rég időtől fogva fenntartott alumneumba, azaz pártikulista lettem.

Ma is hálás kegyelettel gondolok arra a régi téglapülete, mely velem együtt sok szegény tanuló ifjunak tápláló édes anyja volt.

Ha igaz volt az a régi nóta:

„Óh te zsiros Kanahán,
Hortobágy melléke,
Beh sok szegény legénynek
Edes anyja vagy te.
Kenyeret adsz kezébe,
Pénzt az erszényébe,
Borjuhust, bányahust
A serpenyőjébe.“

ugy a szoboszlói egyház és városra is ráillik e régi nóta, mert tudományszerető fiainak dajkáló édes anyja volt, s rajta volt, hogy istápoljtjai az élet fő-czélját, ha küzdelem után is, elérve, hasznos polgárai lehessenek az egyháznak, a városnak s a közügynek.

mult havi állapotát a következő jelentések tüntették fel.

Az alispáni jelentés szerint a közbiztonsági állapotok és az állategészségügy kielégítőek voltak.

A közegészségügy kedvezőtlen volt, mert a vármegye területén a vörheny járványszerűleg uralkodott, s a mult hónapban 40 gyermek halt meg vörhenyben.

A vármegye területén született 518 gyermek, meghalt 418, szaporodás 100 lélek.

Jelentést tett az alispán a közigazgatási bizottságnak a Besenyei ügyről is. Besenyei József ugyanis megrágalmazta hírlapilag a vármegye főbb tisztviselőit; ezért a törvényszék elítélte Besenyeit. Azonban a megrágalmazott tisztviselők maguk is kértek vizsgálatot maguk ellen, a mely azzal végződött, hogy a rágalom alaptalansága ez uton is kiderült. E közben Besenyei József bocsnatot is kért a megrágalmazott tisztviselőktől. A közigazgatási bizottság az alispáni jelentést ilyen értelemben tudomásul vette.

Az adófőkönyvek leszámolósa.

Az adófőkönyvek folyamatban levő leszámolósa súlyos anyagi terhet nehezít a városra a nélkül, hogy valami különösebb eredményre biztatna. A főkönyvek leszámolásához ugyanis nem kell semmi különösebb, speciális tudás, csak jó, pontos és lelkiismeretes munka. A leszámolást tehát bátran meg lehetett volna csináltatni egy tisztviselővel is.

És most ezt akarja kieszközölni a hatóság.

Sok ifju ember vetette meg e régi tanintézetben szerencsésének alapját; lett közülök pap, debreczeni főiskolai tanár, miniszteri tanácsos, képviselő, világi hivatalnok, tanító, ki otthon, ki széles e hazában.

Mint pártikulistáknak, kötelességünk volt a tanulás mellett minden nap kétszer templomba vezetni a kis hajduivadékokat; továbbá naponként — a hova a kántor el nem juthatott, 8—10 nagyobb fiúval elindulva a funerátor magyarázata után, temetést végezni esőben, sárban, hóviharban. E szolgálatunkért — énekszós halott után egy paskuli bankó, azaz 6 pengő krajczár volt a jutalom.

Predikációs halott után pedig egy tiz pengő krajczáros bankó volt jutalma ötünk összes fardozásának.

Volt akkor Szoboszlón egy Paskuli nevű szerencsenkő kofa. A 6 pengő krajczáros bankót annak a képéről nevezték el paskulinak.

1854-ben történt, hogy nagy gyász érte a Bánomkert birtokosságát, meghalt a csősze. Székely Jánosnak hívták, feleségét pedig Mosek Rébék néven ismerte a Szent-György oldal és a Dörgőbánya.

Nem emlékszem bizonyosan, hogy a kertség temettette-e el, vagy hozzátartozói; elég az hozzá, hogy Szívós Mihály ur vitetett le a szomorú házhoz az elhunyt csősze felett gyászbeszédet tartani.

Fekete Sándor polgármester ugyanis a héten felterjesztést intézett Fauszt Elek pénzügyigazgatóhoz, a melyben el van mondva, hogy mivel a leszámoló négy hónapon keresztül csupán lényegtelen tévedéseket és kisebb mérvű szabálytalanságokat talált a főkönyvekben, engedjék meg a városnak az, hogy a további leszámolást saját közege által eszközöltesse. Ezt a felterjesztést felküldötte a pénzügyigazgató a miniszterhez, a ki végérvényesen dönt a polgármester kérelme felett. Azt is kéri a polgármester, hogy a mostani leszámoló Balázsházy János azonnal rendeltessék vissza innen.

Ha a miniszter teljesíti a polgármester kérelmét, akkor az ujonnan beállítandó segédjegyző fogja végezni a főkönyvek leszámolását az aljegyző felügyelete alatt.

Es ez így is lenne legjobban.

Egyébiránt bizonyos az is, hogy ha a hatóság annak idejében a járkára állott volna, ide sem küldték volna a mostani leszámolót.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A Dréher vendéglő előtti gyalogjárdát valaki felszedette, és ismét lerakatta, nyilván azzal a szándékkal, hogy a járdát kijavíttatja.

Ez a jó szándék azonban visszafelé sült el, mert a járda most olyan rossz, hogy alig lehet járni rajta. A kövek távol vannak egymástól, az

én is ott voltam Tóth Pál kántorral s egy néhány gyermekkel énekelni.

Sok résztvevő jött össze a halottnak megadni a végtisztességet, s ekkor történt, hogy mikor a házból kihozták a koporsót és elhallgatott az ének, a bánatos özvegy nagy jajszóval, így siratta az ő elhalt társát:

„A szőlőbe, a lyukba egy szilke kása, egy szilke czibere, egy negyedrészes pálinka. Megmondtam: egyél kását, egyél cziberét, igyál pálinkát, mert meghalsz.“

Még tovább is tartott volna a bus elégia, hanem a funerátor jónak látta az özvegy elkeseredésének határt szabni, s elkezdődött a gyászbeszéd.

Ennek elmúltával felvették a szomorú felek a koporsót, s ekkor ismét felhangzott az özvegy keserves bucsuztatója ekképpen:

„Ki van a kapu nyitva,
Ki van a szekerelem rudja.

Még el se temették,
Már is hatan kérnek.

Óh mondd meg nekem Székely János,
Hogy melyikhez menjek:

Tóth Andrásához-e, vagy Tóth Pálhoz?„

De már erre még a komoly Szívós urnak is mozgott az orra, mi bennünk és a gyülekezetben pedig elfogyott az illő komolyság, s nagy kedvünk

Áraink olcsósága feltűnést keltő. Kizárólag magyar gyártmány. A monarchia legnagyobb cipőgyára a „Turul“ cipőgyár r. társaság Temesvárott. Debreczeni főraktár Piacz utca 50, Miklós utcával szemben.

Tisztelettel
KRAUSZ VILMOS.

egyik feljebb áll, mint a másik, úgy, hogy majd nyakukat török a járó-kelők.

Mindnyájunkat érhet baleset, de azt, a ki ezen a járdán este végig megy, bizonyára érni fogja.

Ugyanígy elrontotta a mester a Kigyó-utca kijáratát is.

Arra kérjük a hatóságot, hogy hozassa rendbe gyorsan ezt a nagyforgalmu járdarészt.

Egy belvárosi lakos.

A szociálisták fészkelődése.

Az emberbolondító szociális tanokat behurczolták már városunkba is. A szociálisták egy idő óta észrevehetőleg mozgolódnak nálunk. A szegény munkás osztálynak elcsavarják a fejét, elveszik az eszét az izgatók, a kiknek más céljuk nincsen, minthogy a félrevezetett szegény nép garasából megtöltsék a zsebeiket. Egymás után jönnek a levelek Budapestről, Debreczenből, szervezkedésre, mozgolódásra serkentve az elvtársakat. Sőt kerül egy-két apostol is, de ezek mihamarabb odább állanak, mert nem szeretik az olyan helyet, a hol a nép felvilágosodott. Nekik a sötétség és a tudatlanság a birodalmuk, abban tudnak kedvükre primuskodni.

A héten egy szocialista deputáció járt Fekete Sándor polgármesternél bejelenteni, hogy a szociálisták ma gyűlést akarnak tartani a Szt.-György korcsma melletti vásártéren, a hol a munkás osztály helyzetének javításáról fognak tanácskozni. Azt is kérte a küldöttség, hogy a polgármester tiltsa be a lókapák használatát; ennek a kérésnek a teljesítését azonban kereken megtagadta a polgármester.

A gyűlés bejelentését sem vehette tudomásul a polgármester, mert a deputáció tagjai nem tudták megnevezni azokat, a kik a rendért felelősséget vállalnak. Erre a küldöttség eltávozott a polgármestertől, s megindult a városban aláírásokat gyűjteni. Két teljes napig házaltak a szociálisták, s ez idő alatt össze is gyűjtöttek néhány száz aláírást. De nemcsak aláírást, hanem pénzt is gyűjtöttek, mert az aláírók 2-3-8-10 krt fizettek az ivatek hordozóinak. Ez a kis aprópénz bizonyosan az »apostoloknak« lesz majd átadva.

Mikor az aláírások együtt voltak, a deputáció jsmét jelentkezett a hatóságnál, a mely most-már tudomásul is vette a gyűlés megtartását.

lett volna hanyatt vágva kikaczagni magunkat kedvünkre.

Ehhez hasonló jelenetnek sokszor voltak tanúi a temetésre járó pártikulisták.

Javadalmazásunkhoz tartozott még, hogy a Pethes alapítványból pénzsegélyben is részesültünk. Minden félévben nagy örömmel adtuk be nyugtáinkat Káldi Sámuel egyházi és Vágó András alapítványkezelő gondnokoknak, kik az előmutatott iratra kiadtak nekünk tejenként 3-3 egy pengő forintos, vereshasu bankót, mely járandóságot mi rögtön csizmára költöttünk el, mivel a sok járás-kelés miatt erre volt legnagyobb szükségünk.

Konvencziós suszterünk is volt. Zubó Viktor személyében a Kösély alatt, ki a nagy sárban invalidussá lett csizmáinkat ó- és új folttal ékesen megkörnyékezte, kijavította, eredeti formájukra vissza reformálni igyekezett, s aztán bécsi libaszírral jól megkenve, a munkadíj lefizetése után hazaküldötte szanatóriumából a párticulóriumba.

Szükséges volt nekem ezeket elmondanom, mert ha pártikulista nem lettem volna, nem közölhetnék a Dóró-világról semmit. A mit tudok, akkor tudtam meg.

Mint pártikulista, ismeretségbe jutottam az akkori egyházi Czeglédi Jánossal, kit az egész város »énekes« Czeglédi Jánosnak hívott, megkülönböztetve a többi Bóna Czeglédi, Futó Czeglédi, Ökrös és Pályi Czeglédi családoktól.

Énekes Czeglédi János egyházi közép-temető, villogó, mosolygós szemű, már őszülmi kezdő, senátoros bundába járó értelmes ember volt.

O beszélt nekem, hogy az ő »énekes« predikátuma a Dóró-világban keletkezett; ő beszélt,

A szocialista gyűlés tehát ma d. e. 10 órakor csakugyan meg fog tartani a Szt.-György melletti vásártéren.

A rendőrség készenlétben lesz a gyűlés ideje alatt, a csendőrség pedig 8 fővel erősített meg erre az alkalomra.

Tervezik a szociálisták azt is, hogy a határon össze fogják törni a lókapákat. Ez azonban — szeretjük hinni — hogy csak mende-monda.

A szocialista gyűlés folyama alatt a korcsmák zárva lesznek.

H I R E K.

— **Hajduvármegye** törvényhatósági bizottsága pénteken gyűlést tartott, a melyen városunkat közelebbről érdeklő ügy nem fordult elő. — A törvényhatósági bizottság egyhangulag elhatározta, hogy a királyi udvartartás költségeinek felemelése ellen tiltakozik és követeli az önálló magyar hadsereg felállítását. A közgyűlés végeztével Puky Gyula főispán ebédet adott.

— **A nádudvariak mozgolódása.** A héten egy öt tagu nádudvari deputáció járt Fekete Sándor polgármesternél, a mely azt panaszkolta, hogy a közbirtokosság, daczára a földmívelésügyi miniszter világos rendeletének, még most is megakadályozza a nádudvari birtokosokat abban, hogy Angyalházán legeltessenek. A deputáció azt kérelmezte a polgármestertől, hogy tarson ebben az ügyben sürgős tárgyalást, s arra idézze meg a közbirtokosság képviselőjét is. Ugy halljuk, hogy a közbirtokosság elnöke, Kovács Gyula országgyűlési képviselő is tárgyalt ezzel a deputációval, s nyíltan kijelentette, hogy a közbirtokosság a legeltetési kérdésben elfoglalt álláspontján nem változtat, a legelőbárczákat ki nem szolgáltatja, hanem azon lesz, hogy a közbirtokoságnak régi gyakorlaton nyugvó és törvényes álláspontja továbbra is érinetlenül érvényben maradjon.

— **A szocialisták** ma d. e. 10 órakor gyűlést tartanak a Szt.-György korcsma melletti vásártéren. A gyűlés elnöke Székely István helybeli lakos lesz. A gyűlés engedélyezése iránti kérvényt Székely István, Kovács Gábor, S. Nagy Gábor, D. Tóth Sándor és Kovács István helybeli lakosok írták alá. A gyűlés szónokai a következők lesznek: Filep László boltossegéd Debreczenből, Erdődi János bérlő Debreczenből és Tóth Imre cipészsegéd szintén Debreczenből. — Budapestről is jön egy

hogy a LXVI-ik zsoltár 6-ik versének a templombani elénekléseért kapta ezt a nevet és ráadásul még két évi rabságot a »dikrisztus«-ban. Így hívták a régi hajduk a kerület székhelyét a latin districtus szó helyett.

Többször kérdezősködtem tőle a Dóró-világról, de nem igen sokat beszélt, csak a fejét csóválgatta s minden mondókáját e szavakkal végezte: »Nem jó világ volt az.«

A mit tőle tudok, alábbi soraimban közlöm. A dolog 1820-ban történt. Az akkori városi hatóság tulszigoru viselkedése, a Bocskai által adományozott jogok csorbitása, s az elkövetett törvényellenességek folytán felkorbácsolt jogos felháborodás idézték fel Szoboszlón, a később nagyra felhűt Dóró-féle hajdu mozgalmat.

E sérelmek miatt a szoboszlói hajduk egy része felzudult a városi hatóság ellen és elindult jogaik keresni.

Megkeresték egy küldöttség által a hiteles helyeket, hogy Bocskai adománylevelét kiváltva bebizonyíthassák jogos sérelmeiket.

De a hajduk a latin nyelv ismeretének hiánya miatt nehezen boldogulhattak.

Ekkor avatkozott a felingerült hajduk ügyébe az akkori római katolikus kántor, Szalai István, a ki a hajduk számára, mint deákos ember és a törvényhez is értő, nádori parancsot eszközölt ki, melylyel aztán hozzáférközhettek a hiteles helyekhez. A fenn nevezett kántor lett azután a mozgalom irányítója, s annak utasítása mellett a jászói konventben meg is találták a Bocskai adománylevelét, kiváltották és latinból a kántor által magyarra fordították, s jogaik megvédésére a hajduk

szónok, de annak a nevének tegnap még nem tudták bejelenteni a mozgalom vezetői.

— **Névnap.** Geizer János r. kath. tanító az este tartotta meg neve napját a Dréher vendéglőben. A névnapon több meghívott vendég vett részt.

— **A kik** a Gargya Márton tiszteletére rendezendő mai jubiláris ebéden részt óhajtanak venni, jelentkezzenek Parti Gábor tanítónál.

— **Uj iparos.** Veisz Kálmán a héten a sütő ipar folytatására nyert iparigazolványt a városi tanácstól.

— **A II-ik temetkezési egyesület** a héten adta be mult évi számadását a városi tanácshoz. E szerint: bevétel 9349 K. 38 fill. Kiadás 4711 K. 07 fillér. Vagyon 4638 K. 31 fill. Az I-ső Kőlcsonös Kiházasítási és temetkezési egyesület számadása a következő: Bevétel 29.442 K. 47 fill. Kiadás 22.584 K. 15 fill. Vagyon 6858 K. 15 fillér.

— **A házalás ellen.** Gaál Lőrincz budapesti lakost tudvalevőleg 100 kor. pénzbürságra s áruinak elkobozására ítélte a városi tanács házalás által elkövetett iparügyi kihágás miatt. Ezt a határozatot az alispán is helybenhagyta. Gaál Lőrincz most felebezzett a másodfoku ítélet ellen is.

— **A Bika vendéglőben** keresztyén konyhát tart Ring Béla vendéglős. A konyhát a héten megvizsgálta Dr. Hetényi Lipót városi főorvos és teljes rendben találta.

— **A kritikus nap.** Holnapra hideg, kritikus napot jósol a szegedi Meteor. Óhajtuk és reméljük azonban, hogy ez a jóslás nem fog bevalni.

— **Lopás.** Székely Ferencz helybeli hentesből egy Molnár Lajos nevű 11 éves fiu a héten elloptott 3 drb aranygyűrűt 106 korona értékben. A tettest csakhamar kézrekerítette a rendőrség, de a gyűrűk nem kerültek meg, mert azt a tolvaj 7 éves kis testvére úgy elásta az erdőben, hogy a legmondosabb keresés mellett sem akadtak rá.

— **A városi közmunka** őszig szünetelni fog.

— **Fiatal tyuktolvaj.** Szabó István 13 éves fiu a héten 2 drb tyukot lopott és eladta a vásárban. A fiatal tolvaj a rendőrségen töredelmesen bevallotta tettét.

— **Az ebek összeírását** az alispán elrendelte. Az összeírást június 10-ig kell befejezni.

— **Kinevezés.** A polgármester Peterman Imrét egy évre újra kinevezte mezőbizbiztosnak.

— **Uj előfizetők** a szerkesztőségénél, vagy a lapkihordónál rendelhetik meg lapunkat.

— **Hirdetéseinkre** felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

fel is használták. A kikeresett és feltalált okirat nagy örömet s bizodalmat keltett a mozgalom nagyszámu résztvevői közt.

Az elégedetlen párt többségre jutott, s erejét arra használta, hogy egy erőszakos és törvénytelen tisztujtást rögtönözve, az összes akkori hivatalnokokat kirakta a városházából. A bíró egy Dóró nevű szájas, de elég értelmes ember lett, a ki az összes hivatalokat a saját embereivel rakta meg.

E restauráció sikeres kimenetele feletti nagy öröm behatása alatt történt, hogy Czeglédi János a legközelebbi vasárnap elkezdte énekelni nagy áhitattal a templomban a LXVI-ik zsoltár 6-ik versét: »Mi fejünkre népet üitetél, mint a tevék terhelteténk, stb.«

Czeglédi János uram olyan hangosan énekelt, hogy elhallatszott a dikrisztusba is, mely buzgósága és lelkesültségeért — bár ő tevéleges részt nem vett a mozgalomban, csak érdeklődő fél volt — 1 évi börtönnel sújtotta, s mellé donátióba kapta maga és utódai számára az »énekes« predikátumot.

A szoboszlói kitessékelt városi hivatalnokok feljelentették a mozgalmat az akkori főkapitány Peéli Nagy Gábornak, de sem ő, sem a kerület tisztviselői közbelépésének nem volt semmi sikere, a mozgalom mindég ingerültebb alakot öltött, úgy hogy valóságos zendüléstől lehetett tartani.

Ekkor a kerület folyamodására a felsőbb hatóság katonaságot rendelt ki a szoboszlói hajdu mozgalom fegyveres erővel való elfolytására.

A Nádor huszárezred kapitánya, Illési János, ezredével a Nagykunságból és egy csomó vasas német Derecskéről volt kivezényelve. A megérkezett katonaság egy része körülvette Szoboszlót.

— **A dalárda áldozó csütörtökön** minden valószínűség szerint átrándul Bösörménybe, hogy a temesvári ut költségeinek fedezésére ott hangversenyt rendezzen. A dolog a mai napon fog végleg eldőlni.

— **Helytelen rendszer.** Szabó Sándor korcsmáróst a héten 5 kor. pénzbürságra büntette a városi tanács, mert jogosítvány nélkül ételeket szolgáltatott ki korcsmájában. Ennek az az oka, hogy városunkban hivatalos értelemben csak két vendéglő van, a többi bormérő helyiségekben ételeket kiszolgáltatni nem szabad. Ez pedig nagyon helytelen dolog, mert ezen a téren is a szabad verseny van hivatva teljesen kifogástalan helyzetet teremteni. Az is kétségtelen, hogy egy ilyen városban, mint a miénk, két vendéglő kevés.

— **A három fagyos szent:** Szervác, Pongrácz, Bonitác elműt minden baj nélkül. Hátra van még Ivó és Orbán, de szeretjük himni, hogy az idén ezek is megkímélik a szép fejlődésnek indult növényzetet.

— **A kéregető csavargók** megint ellepték a város távolabb eső részeit. Felhívjuk erre a rendőrség figyelmét.

— **Vetések állása.** Május első felében nagyon kevés esőnk volt, s ez az oka, hogy a buza nem bokrosodott meg kellőleg. Ettől eltekintve, a vetések szépek. A tengeri most kell ki s így a kapálás az idén megkésik egy kicsit.

— **A mezőgazdaság pangásának egyik oka.** Bármerre jársz, kedves magyarom, szép hazánkban, sehol annyi panaszt nem hallasz, mint éppen a gazdák körében! Pedig hát jó volna magunkba szállani, mert a pangásnak nagyjából önmagunk vagyunk az oka. Igaz, sokat olvasunk és még többet beszélünk kedves hazánkfiak a trágyázásról, de hol van az a magyar gazda, a ki azon helyzetben van, hogy elegendő istállótrágyát adhasson az évszázadokon át zsarolt éhes talajnak? Rövid a válasz, sehol! De míg a külföldi gazda ily viszonyok között siet a hiányt műtrágyával pótolni, eddig Magyarországon vajmi kevesen vannak, kik műtrágyát alkalmaznak, vagy legalább kísérletek által igyekeznek talajuknak tápanyagszükségletét tanulmányozni és ily módon a szükséges műtrágyafajt megválasztani. Sok esetben mint p. o. őszi kalászosok alá, luczernára, herére, rétre, valamint kapások alá is, nem is kell válogatni, mert rendelkezésünkre áll egyike a legkitűnőbb és mégis olcsó műtrágyáknak, t. i. a Thomas-salak vagy Thomas-foszfát, melynek hatása nemcsak feltétlenül biztos, hanem legalább 2 évre terjed és a ki elég óvatos,

boszlót, Illési pedig egy osztály huszárral belovagolt a városba, a városház nagy udvarára.

Az új városi hatóság Dóró bíróval az élén, mint a római pátriciusok a kapitóliumon, kurulisi székeiken ülve várták a tanásteremben a történéndőket.

Midőn Illési, huszársjai éléről felkiáltott:

•Dóró bíró jöjje le, az első felszólításra megjelent a bíró társaival együtt. A katonaság közrefogta és kísérte Bösörménybe az egész tanácsot.

Ezután összefogdosták a kípécézeteket is mind, s elhurcolták azokat is.

Azért lett ily nagy számu fegyveres erő kirendelve, mivel a katonaság előtt azt híresztelték, hogy ha megjelennek, félre verik a harangokat, a lakosok fegyvert fognak s ellenállanak. Pedig minden a legcsendesebben ment véghez.

Az összetogdosott szoboszlói hajduk elköveték azt a balgaságot, hogy midőn törvény elé állították, nem hangoztatták, hogy ők nemesek, hanem egyszerűen hajduknak mondták magukat, pedig Bocskai adománylevele firól-fira nemessé tette a hajdukat. Vérdíjuk is 40 forint volt. Így aztán annál szomorubbra vált az elfogottak sorsa, bőven kijutott nekik a mogyorófa pálczából.

Mikor aztán észrevették, hogy ez még sem jó lesz így, meggondolták magukat, ügyvédet valoltak nemességök bizonyítására, de míg az ügyvéd kihámozta nemesi voltukat és a kutyabőrnek hatálya lett, — nem kevés időbe került.

A mozgalom főbb részesei el lettek ítélve, Szoboszlót nem látták többé, Bösörmény és Kálló tömlőzeiben pusztultak el; a kik pedig évek mulva hazakerültek, a kinzás alatt testileg, lelkileg meg-

hogy nem vásárol hamisított árut, hanem megbízható céghez fordul ezen felülmulhatatlan műtrágyáért, azonkívül pedig szavatosságot követel az eladótól a beltartalomért, továbbá a kapott árut vegyisérleti állomás által felülvizsgáltatja, már az első esztendőben meg fog győződni arról, hogy nemcsak megtérült a trágyázás költsége a műtrágyázás által elért terméstopplettből, de még jelentékeny haszon is marad, már pedig ez a földolog. Ha a magyar gazdaközönség ezen kis utmutatást megszivleli, úgy mihamar ismét be fognak következni a régi jó idők, mikor a talaj busásan jövedelmezett. Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál Kalmár Vilmos Budapest, VI., Teréz-körút 3. sz.

— **A peronospora.** Sok szőlősgazda azt beszéltte a héten, hogy a peronospora máris ellepte a szőlőket. Ez a híresztelés nem felel meg a valóságnak, mert a peronosporának ma még nyoma sincs a szőlőkön. A leveleken látható dudorodások semmi összefüggésben nem állanak a peronosporával. Igen természetes, hogy azért az első permetezést idejében kell végezni.

— **Szőlősgazdák figyelmébe.** A kik jó és olcsó tölgyfa karókat akarnak rendelni, forduljanak lapunk szerkesztőjéhez. Jelentkezések csak ma és holnap fogadhatnak el. A rendelt karók a héten még meg is érkeznek. A karók ezre szállítási díjjal együtt 180 cm. hosszúságban 24 ftt 50 kr.

— **A palinkára való.** Karika Lajos és Szegedi Miklós szociálistavezetők házról-házra jártak tegnap a városban 1—2—3—4—5 krt. kéregetve a szociálista elvtársaktól Valaki megkérdezte tőlük, hogy az egyik embertől miért vesznek többet, mint a másiktól? Az atyafiak egész őszintén azt felelték, hogy azért, mert palinkára is kell maradni a pénzből. Vajjon mit szólnak ehhez az áldozatkész adakozók?

— **Talált kendő.** Folyó hó 11-én a gyermek előadás után a Pavillonban egy batizkendő találtott. Átvehető a rendőrségnél.

VIDEKI HIREK.

— **A szini-óvad Debreczenben** a héten befejezést nyert.

— **A Rákóczi-ünnep** május 22-én tartatik meg Debreczenben. A hazafias ünnepre egész Debreczen városa nagy lelkesedéssel készül.

— **A polgármesterek értekezlete** ma és holnap tartatik meg Debreczenben.

— **Feloszlatott szociálista gyűlés.** Debreczenben

törve, mint élő romok, hallgatagon élték le napjait, nem beszélve még saját környezetük előtt se, a sok szenvedésről, mely osztályrészüll jutott nekik a kis bolondságerért.

Nem érdemeltek ily szigoru büntetést, de a sértett és kitessekkelt városi hivatalnokok bosszujára is közreműködött büntetésök súlyosbításában.

Magam is ismertem a töltés szélén a Fekete Péterék kertjük lábában egy öreg, nagyon komoly embert, — Mihály bácsinak hívták, — ki részt vett a Dóró-féle ribillióban és csak annyit jegyezek fel róla, hogy mikor néha-néha tanyázás közben a dikrisztust emlegették előtte, nem jó lett volna hozzá közel állani.

A katolikus kántor is el lett fogva, kiszabadult-e, vagy börtönben pusztult el, — nem tudom.

Ilyen szomorú kimenetele lett a Dóró-világnak a mult században, s e mozgalomról nevezik a szoboszlói embert maig is Dórónak.

De nemcsak Szoboszlón, hanem Bösörményben, a kerület székhelyén is volt 1817. vagy 1821-ben ilyen hajdumozgalom. Bösörményben egy Pipó nevű hajdu állott a ribillió élén, de miből keletkezett, s hogy folyt le, arról semmi tudomásom nincs és e mozgalomból kifolyólag hívják a bösörményi hajdukat Pipóknak mai napig is.

Tudatom még b. lapja olvasóival, hogy majd idő múlva, mikor kedvem lesz ismét ilyen tudósításokkal foglalkozni, Szalai róm. kath. kántorra vonatkozólag lesz valami tudatni valóm, mert a Fekete Péter rokon féltve őrzött leveles ládájában láttam egy általa szerkesztett és irott csomagot •Annó 1820-ból.

Vágó János,
tanító.

egy vendéglőben a héten gyűlés tartottak a szociálisták. A rendőrség a gyűlést feloszlatta, mert mert nem volt bejelentve, a vezetők ellen pedig megindította a kihágási eljárást.

— **Meghalt a börtönben.** Bene László földesi lakos, a ki lopásért 6 hónapi börtönre volt ítélve, a héten a debreczeni törvényszék fogházában meghalt.

— **Uj ezredes Debreczenben.** A király Müller József ezredest Bruckból Debreczenbe helyezte át. Az új ezredes már át is vette az ezred parancsnokságát.

— **Kiutasított szociálistavezér.** Debreczenből és Bösörményből kiutasította a hatóság Müller Gyula szociálistavezért. Müller a héten Szoboszlón is megfordult.

— **Szarvas a Hortobágyon.** A héten a Hortobágyon a kerülők egy szépen kifejűdött szarvasbikát fogtak. A szarvast szabadon bocsáttatta a debreczeni vadásztársaság.

— **Czirkusz Debreczenben.** Henry híres czirkusza a jövő héten Debreczenbe érkezik s a Széchenyi-utca végén üt tanyát.

Szerkesztői üzenetek.

— **Papírosz Porpena.** Kérünk sürgősen egy szállítmányt.

— **R. S. urnak.** Nádudvar. Nem váltak be. Sajnálatunkra nem közölhetjük.

— **K. L. Kaba.** Nem közölhető. Közérdekű dolgot kérünk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Fehér Gábor.

Piaczi árak.

1903. május 16.

buza	—	—	—	6.70	—	7.00
kétszeres	—	—	—	6.00	—	6.10
rozs	—	—	—	5.50	—	5.60
árpa	—	—	—	5.40	—	5.50
zab	—	—	—	6.10	—	6.20
tengeri	—	—	—	6.90	—	7.—

Elősmert legjobb minőségű

EPERJESI CSERÉP-KÁLYHÁK

leszállított árak mellett,

továbbá:

Fűzőedények, takarékkonyhák, épület-vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revorverek, töltények, peronosporafecskendők

nagy választékban
a legjutányosabb árban kaphatók,
Kovács Gyula vasüzletében

DEBRECZENBEN. a •BIKA• szálloda mellett.

1-5

Több elsőrendű kütüntetés!

Uj festészeti vállalat.

Van szerencsém Hajdusoboszló és vidéke igen tisztelt háztulajdonosai és birtokosai b. tudomására hozni, hogy **12 év óta fennálló czimer és czimfestészetemmel** egyesítettem a mázolás és szobafestést.

Csinos kivitelben méltányos árak mellett készítek mindennemű **czimfeliratokat, festményeket, üveg és ércbetűket, czimereket, épület és butormázolatokat és fényezéseket, sIRRÁCS BRONZIROZÁSOKAT, ARANYOZÁSOKAT, SZOBAFESTÉSEKET**, kiváló gondnal készült szoba kárpitozásokat a legujabb izlés szerint.

Kiváló tisztelettel

Zelinger Ede,

Ő cs. és kir. fensége József főherceg ur udvari szállítója

Debreczen, Darabos-utca, 16. sz.

Felhívás

gazdálkodók és géptulajdonosok figyelmébe.
Ajánlok vízmentes, asztagtakaró és cséplőgé-
pekre való ponyvákat, szegedi kenderzsákokat,
gyapjuzsákokat, pokróczokat, zsákkötöző- és
dohányzsinegeket igen olcsó árban.
Kivánatra mintákat is küldök.

Wiener Adolf

ponyva és zsák gyári raktára és
kölsönintézte

DEBRECZEN.

Kossuth-utca, 27. szám.

5-20

Óriási edényvásár!!

nyílt meg a mai naptól kezdve

Pásztor Gyula és Társa

debreczeni vaskereskedőknél,
a hol a tulhalmozott edény-raktár
kiárúsítás miatt hallatlan olcsó árban szerezhettek
be konyhafelszerelésekhez lemez és öntött vas-
edények

Kérjük az igen tisztelt nagy közön-
séget e ritka alkalmat minél előbb kihasz-
nálni, hogy választékunk minden tek-
intetben kielégítő legyen. Figyelmet
érdemelnek: gazdag felszereléseink, gépé-
szeti cikkek, angol prima gépszijjak,
szőlőműveléshez: ollók, kések és per-
metező; nagyraktára az általános köz-
kedveltségnek örvendő szabadalma-
zott bácskai ekefejeknek, kovácsolt
acézból jótállás mellett, (ez utóbbi
részletfizetésre is kapható) továbbá az
itt fel nem sorolható áruk ezer és
ezer válfajai a legjobb és legolcsóbb
kiszolgálás mellett.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és
pontosan teljesítünk. Szíves pártfo-
gást kér

tisztelettel

Pásztor Gyula és Társa.

Még soha nem létezett! 1 kl. lemez edény 45 kr.

Szürke »Seccsion» edény 1 kilo 70 krajczár. 6-20

Közönség köréből.

Szíves tudomásul!

Régi, avult ásványvizek, ha nem len-
nének is ártalmasak az egészségre, annak
hasznára semmi esetre sem szolgálnak
többé, mert az ilyen ásványvizeknek éppen
a legértékesebb alkotórészek, gyógyító ere-
jük hiányzik, ez okból lelkiismeret su-
galla kötelességemnek tartom és legfőbb
gondomat képezi, hogy t. vevőimnek min-
dég a legfrissebb töltésű ásvány- és
gyógyvizekkel szolgálhassak, mely czél-
ból megrendeléseimet eleve úgy osztom be,
hogy az egyes vízfajok a forrástól rövid
időközökben érkezzenek raktárra.

Debreczen, 1903. május hó.

Tisztelettel

Komlóssy Lajos,

fűszer- és ásványviz-kereskedő
Debreczen,

Piacz-Hatvan-utca sarok.

Telephon 213. sz.

4-5

Megérkeztek

a legjobb minőségű

cosmanosi francia batistok, douchesse
satin, indich voilé és mindennemű jó mosó
kartonok, himzett batistok és pique udon-
ságok, továbbá rumburgi, hollandi, kreás és
czernafonal vásznak, valamint a nagyhirű
Schroll-gyártmányu elsőrendű schiffonok,
esikós jegyű havasi vásznak, szepességi da-
maszt asztalneműek, törülközők, ágyhuzat-
okra való vászon, kanavászok, zephirek,
továbbá mindennemű menyasszonyi ke-
lengyek pontos összeállítását elvállalom szo-
lid olcsó szabott árak mellett.

Tisztelettel

Nádudvary Lajos

FÖTÉR, a nagytőzsde mellett. 4-5

Üzletátvétel.

Ezen úton van szerencsém tudatni a n. é.
vevő közönséggel, hogy a **Vágó Andras**-fele
vászon, kanavász, mosóáru és rövid-
áru üzletet,

a melyet eddig Jánossy József és Tarsa cég
alatt ugyanez irányban vezettünk, mint tör-
vényszékieleg bejegyzett cégtársa ezen üzlet-
nek, a néhai Jánossy József volt cégtársam
örökösétől összes activ és passivaival együtt
átvettem és azt törvénytiszteleg bejegyezve
saját nevem alatt fogom tovább vezetni, mely-
nek szíves tudomásul vételét és becses párt-
fogásukat kéri

teljes tisztelettel

Nádudvari Lajos.

Fötér, a nagytőzsde mellett.

5-5

Egy fiu tanulónak

felvétetik a

könyvnyomdában.

H a z a i i p a r.

Alapítottatott 1873-ik évben.

Legnagyobb
és legjobb készítményű női-, férfi- és
gyermek

czipő raktár

Nemes Gábornál

DEBRECZEN,

városházzal szemben.

Az összes raktáron levő czipők a
legjobb anyagból, személyes fel-
ügyeletem alatt készülnek.

Mérték szerinti megrendelések gyor-
san és pontosan eszközöltelek.

6-10

Saját készítmény.

Először és kizárólag magyar kizárólag szab.
Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
(saját házában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs- és kir. katonai
intézőségek, vasutak, ipar, bányák és gyári társulatok
építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és
ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes hom-
lokzat-festékek, melyek mászben feloldhatók száraz ál-
lapotban poralakban és 46 különböző mintában kilón-
ként 16 krtól rötlele szállítanak és a mi a festék szín-
tisztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékek
200 korona jutalék utánzások kimutatásáért
Mintakártya, ugyszintén utasítás kiváratra ingyen és
bérmentve.

Legjutányosabb cséplési szén

a királdi darabos és koczka szén,

a sajószentpéteri darabos és cséplési szén.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat

Budapest, V., Erzsébet tér 19.

Vezérképviselő: HEVESI GYULA, DEBRECZEN.

3-3.